

ต้องบูรณาการเท่านั้น

ดร.วิฑูรย์ ลิ้มโศภิต

ปัจจุบัน แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เข้ามามีส่วนสำคัญในทุกองค์กร ครอบคลุมทุกระดับ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการ รวมทั้งเป็นกรอบแนวคิดสำคัญสำหรับการดำเนินโครงการ และกิจกรรมต่างๆ เพื่อมุ่งมั่นเข้าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของทุกภาคส่วน

การมุ่งสู่ผลลัพธ์ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนดังกล่าว จึงต้องอาศัยแนวความคิดแบบรอบคอบ สมบูรณ์ และครบวงจร (ซึ่งภาษาอังกฤษใช้คำว่า Life Cycle Thinking)

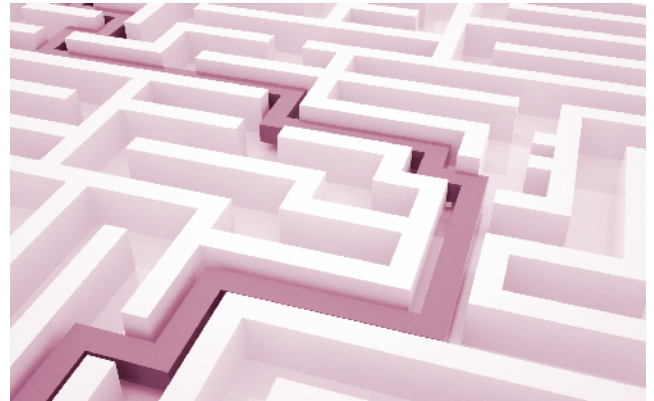
ทุกวันนี้ Life Cycle Thinking ได้กลายเป็นหัวใจสำคัญของการผลิต และการบริโภคอย่างยั่งยืนด้วย (Sustainable Consumption and Production) โดยสอดแทรกเข้าไปทั้งในเรื่องของการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินธุรกิจ

การนำแนวความคิดนี้ไปประยุกต์ใช้กับระดับนโยบาย และยุทธศาสตร์จะเรียกเครื่องมือนี้ว่า Strategic Life Cycle Assessment ซึ่งเป็นการนำแนวความคิดการมองแบบครบวงจร มาวางแผนการบริหารจัดการในแต่ละส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าหรือบริการ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดหาหรือจัดเตรียมวัตถุดิบ (raw materials) การผลิตสินค้าหรือบริการ (production) การบรรจุหีบห่อ (packaging) การส่งมอบหรือกระจายสินค้า (distribution) การใช้ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าจากภาคการผลิต (Use) และการกำจัดซากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ (end of use)

แนวความคิดในเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) นี้ มักจะเกี่ยวกับแผนการดำเนินการในอนาคต

สำหรับการนำแนวความคิดแบบครบวงจรไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมการผลิต จะเรียกเครื่องมือนี้ว่า Life Cycle Assessment ซึ่งเครื่องมือดังกล่าว ใช้สำหรับการประเมินเชิงปริมาณของสารเข้า (input) ที่ประกอบด้วยวัตถุดิบชนิดต่างๆ และพลังงานแต่ละชนิด และสารขาออก (output) ที่ประกอบด้วย มลพิษ ของเสีย และพลังงานที่เหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตสินค้า หรือบริการต่างๆ โดยในปัจจุบันเครื่องมือชนิดนี้ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายทั่วโลกว่า เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการมุ่งสู่การผลิต และการบริโภคอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ เพื่อให้ Life Cycle Thinking มีมุมมองที่ครอบคลุมมิติของการพัฒนาอย่างยั่งยืนครบทุกด้าน แนวความคิดดังกล่าวจึง

ได้ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันจึงเกิดเครื่องมือใหม่ๆ ที่เรียกว่า Life Cycle Sustainable Assessment ขึ้นมา โดยประกอบด้วยเทคนิคการประเมินความยั่งยืนของกระบวนการผลิตสินค้า หรือการบริการแบบครบทั้ง 3 มิติ ได้แก่

(1) Life Cycle Assessment สำหรับการประเมินความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิม

(2) Life Cycle Costing สำหรับการประเมินต้นทุน ค่าใช้จ่ายต่างๆ และความยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับมิติทางเศรษฐศาสตร์ และ

(3) Social Life Cycle Assessment สำหรับการประเมินความยั่งยืนในมิติทางสังคม

ปัจจุบันได้มีนักคิด และนักวิจัยต่างๆ ช่วยกันพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินความยั่งยืนกันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น คงถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับ Life Cycle Thinking ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตกันอย่างจริงจังในทุกภาคส่วน โดยภาครัฐควรนำแนวความคิดแบบครบวงจรดังกล่าวไปเป็นกรอบในการกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการ ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการนำเครื่องมือใหม่ๆ เช่น Life Cycle Sustainable Assessment ไปใช้เพื่อช่วยเร่งให้เกิดการผลิต และการบริโภคอย่างยั่งยืนในประเทศไทย

การคิดแบบ Life Cycle Thinking ทำให้เราต้องทำงานแบบบูรณาการกันกับทุกภาคส่วน คือ การให้ทุกภาคส่วนหรือทุกผู้คนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนจบครับผม !